

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	Z-06 Sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy <hr/> za 2023 r.	Portal Sprawozdawczy GUS raport.stat.gov.pl
Numer identyfikacyjny – REGON		Urząd Statystyczny w Bydgoszczy ul. Ks. Stanisława Konarskiego 1-3 85-066 Bydgoszcz
		Termin przekazania: do 18 stycznia 2024 r./do 2 lutego 2024 r.

Obowiązek przekazywania danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773). Zbierane na tym formularzu dane podlegają bezwzględnej ochronie zgodnie z zasadą tajemnicy statystycznej (art. 10 ustawy o statystyce publicznej).

(e-mail sekretariatu jednostki sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

Stan aktywności prawnej i ekonomicznej w dniu 31 XII (wstawić znak „X” w kratce z lewej strony właściwej odpowiedzi)		
Podmiot aktywny (11–14)	Podmiot nieaktywny (21, 23–26)	
☐ 11 prowadzący działalność	☐ 21 nie podjął działalności	☐ 25 z zawieszoną działalnością
☐ 13 w stanie likwidacji	☐ 23 w stanie likwidacji	☐ 26 z zakończoną działalnością (niewykreślony z rejestru)
☐ 14 w stanie upadłości	☐ 24 w stanie upadłości	

Status zatrudnienia pracujących^{a)} (wstawić znak „X” w kratce z lewej strony właściwej odpowiedzi) w 2023 r.		
☐ umowa o pracę, powołania, wyboru, mianowania	☐ umowa zlecenia	☐ umowa agencyjno-prowizyjna
☐ umowa o pracę nakładczą	☐ umowa o dzieło	☐ członkowie spółdzielni produkcji rolniczej
☐ brak pracujących	☐ właściciele	

Dział 1. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Wyszczególnienie		Przeciętna liczba zatrudnionych ^{b)} (z jednym znakiem po przecinku)	Wynagrodzenia brutto ^{c)} w tys. zł (z jednym znakiem po przecinku)
0		1	2
Ogółem ^{d)}	1	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Osoby (uczniowie) zatrudnione na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego	2	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Osoby zatrudnione poza granicami kraju	3	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Z wiersza 1	składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe opłacane przez ubezpieczonych	4	<input type="text"/>
	pracownicy zatrudnieni przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych ^{e)}	5	<input type="text"/>

Liczba pracowników według stanu w dniu 31 XII otrzymujących w grudniu wynagrodzenie nieprzekraczające minimalnego wynagrodzenia zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2022 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2023 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1952) – w osobach ^{d),f)}	6	3600 zł i mniej
		<input type="text"/>

^{a)} Możliwość zaznaczenia więcej niż jednej odpowiedzi. ^{b)} Po przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty. ^{c)} Wynagrodzenia osobowe za rok 2023 łącznie z wypłatami z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowymi wynagrodzeniami rocznymi dla pracowników jednostek sfery budżetowej; bez wynagrodzeń dla pracowników obcych. ^{d)} Bez osób (uczniów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, osób wykonujących pracę nakładczą, agentów, umów zleceń i umów o dzieło oraz bez osób zatrudnionych poza granicami kraju. ^{e)} Wypełniają jednostki zaliczane w PKD 2007 do sekcji O dział 84. ^{f)} Wynagrodzenia osób pracujących w grudniu w niepełnym wymiarze czasu pracy należy przeliczyć na wynagrodzenia przysługujące w pełnym wymiarze czasu pracy (pełny etat) i odnieść do minimalnego wynagrodzenia.

(telefon kontaktowy
w zakresie sporządzonego sprawozdania)

(miejscowość, data)

Dział 2. Składniki wynagrodzeń – brutto^{a)} (z jednym znakiem po przecinku)

Wyszczególnienie		W tys. zł	
0		1	
Wynagrodzenia osobowe ^{b)}		01	_____.
Z wiersza 01	za pracę w godzinach nadliczbowych ^{c)}	02	_____.
	osób wykonujących pracę nakładczą	03	_____.
	pracowników obcych	04	_____.
Wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach		05	_____.
w tym dla pracowników obcych		06	_____.
Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej		07	_____.
w tym dla pracowników obcych		08	_____.
Wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia lub umowy o dzieło (wynagrodzenia bezosobowe)		09	_____.
Honoraria		10	_____.
w tym honoraria wynikające z umowy o pracę (bez pracowników obcych)		11	_____.
Wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne		12	_____.

^{a)} Łącznie z wypłatami dla pracowników obcych, tj. niebędących w okresie sprawozdawczym (w całym roku) pracownikami jednostki, np. dla byłych pracowników. ^{b)} Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą oraz osób zatrudnionych poza granicami kraju, bez wynagrodzeń osób (uczniów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, bez wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej. ^{c)} Łącznie z wynagrodzeniami za godziny dyżurów zakładowych i za godziny pracy w pomocy doraźnej pracowników służby zdrowia oraz za godziny ponadwymiarowe nauczycieli.

Dział 2a. Osoby z którymi została zawarta umowa o praktykę absolwencką^{a)} w okresie od 1 I do 31 XII

Wyszczególnienie	Liczba osób	Wynagrodzenia brutto w tys. zł (z jednym znakiem po przecinku)
0	1	2
Osoby, z którymi zawarto umowę o praktykę absolwencką płatną	1	_____.
w tym trwającą 3 miesiące	2	_____.
Osoby, z którymi zawarto umowę o praktykę absolwencką nieodpłatną	3	_____.

^{a)} Zgodnie z Ustawą z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz.U. z 2018 r. poz. 1244, z późn. zm.).

Dział 3. Czas pracy^{a)} (z jednym znakiem po przecinku)

Wyszczególnienie	W tys. godzin	
0	1	
Czas faktycznie przepracowany ogółem	1	_____.
w tym w godzinach nadliczbowych	2	_____.
Czas nieprzepracowany ogółem ^{b)}	3	_____.
w tym opłacony tylko przez zakład pracy ^{b)}	4	_____.

^{a)} Roczny czas pracy zatrudnionych uwzględnionych w przeciętnym zatrudnieniu (w dziale 1 wierszu 1 rubryce 1). ^{b)} Bez dni wolnych od pracy.

Dział 4. Pracujący – stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie		Ogółem	w tym kobiety
0		1	2
Pracujący ogółem	01		
Pracujący, dla których jednostka sprawozdawcza jest głównym miejscem pracy^{a)} (suma wierszy od 03+05+07 do 10)	02		
Pełnozatrudnieni	03		
w tym zatrudnieni na umowy okresowe	04		
Niepełnozatrudnieni	05		
w tym zatrudnieni na umowy okresowe	06		
Właściciele, współwłaściciele ^{b)} łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin	07		
Osoby wykonujące pracę nakładczą	08		
Agenci ^{c)} (bez sołtysów)	09		
Członkowie spółdzielni produkcji rolniczej	10		
Z wiersza 02	pracujący w porze nocnej ^{d)}	11	
	niepełnosprawni	12	
	cudzoziemcy	13	
	emeryci i renciści	14	
	pracownicy wykonujący pracę zdalną ^{e)}	15	

Dodatkowe informacje

Osoby udostępnione (zatrudnione) przez agencję pracy tymczasowej <i>stan w dniu 31 XII</i>	16		
Osoby zatrudnione na kontraktach, których umowa nie ma charakteru umowy o pracę <i>stan w dniu 31 XII</i>	17		
Osoby, z którymi w okresie od 1 I do 31 XII roku sprawozdawczego zawarto umowę zlecenia, a które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie stosunku pracy	18		
w tym emeryci i renciści	19		
Osoby, z którymi w okresie od 1 I do 31 XII roku sprawozdawczego zawarto umowę o dzieło, a które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie stosunku pracy	20		
w tym emeryci i renciści	21		

^{a)} Na podstawie oświadczenia pracującego. ^{b)} Właściciele mający umowę o pracę wykazywani są w wierszu 03 lub 05, a bez umowy w wierszu 07; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce. ^{c)} Łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz z osobami zatrudnionymi przez agentów. ^{d)} Należy podać liczbę osób, dla których praca nocna wynika z obowiązującego rozkładu czasu pracy w zakładzie, a nie jest świadczona incydentalnie (zastępstwo). ^{e)} Należy wykazać pracowników zgodnie z ewidencją niezależnie od tego czy faktycznie wykonywali pracę zdalną 31 XII. **Bez pracowników** wykonujących pracę zdalną okazjonalnie.

Dział 5. Przyjęcia do pracy i zwolnienia z pracy pracowników pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy

Wyszczególnienie		Ogółem	w tym kobiety
0		1	2
Pełnozatrudnieni w dniu 31 XII 2022 r. (poprzedni rok sprawozdawczy)	01		
Przyjęci (pełnozatrudnieni) do pracy w okresie od 1 I do 31 XII roku sprawozdawczego^{a)} (suma wierszy 03+08+10+11)	02		
osoby podejmujące pracę po raz pierwszy	03		
w tym z wiersza 03 absolwenci	uczelnii	04	
	szkół policealnych i średnich zawodowych ^{b)}	05	
	liceów ogólnokształcących	06	
	szkół branżowych I stopnia	07	
osoby poprzednio pracujące ^{c)}	08		
w tym osoby, u których przerwa w pracy nie była dłuższa niż 1 miesiąc	09		
osoby, które powróciły z urlopów wychowawczych	10		
pozostali przyjęci do pracy ^{d)}	11		
Z wiersza 02	osoby skierowane do pracy przez powiatowe urzędy pracy	12	

Suma wierszy 01+02–13+23-24 powinna być zgodna z działem 4 wiersz 03.

^{a)} Łącznie z pracownikami powracającymi do pracy po okresie nieobecności dłuższym niż 3 miesiące (np. z powodu urlopów bezpłatnych), po rehabilitacji, z powodu zawieszenia renty lub emerytury. ^{b)} Łącznie z absolwentami branżowych szkół II stopnia. ^{c)} Osoby, które przed przyjęciem do pracy w jednostce sprawozdawczej były już zatrudnione w zakładach pracy, niezależnie jak długo trwała przerwa w zatrudnieniu. ^{d)} Należy wykazać osoby powracające do pracy w wyniku zawieszenia renty i emerytury, osoby skreślone przejściowo z ewidencji czyli osoby powracające ze świadczeń rehabilitacyjnych, z urlopów bezpłatnych lub po odbyciu kary pozbawienia wolności (powyżej 3 miesięcy), inne osoby nie wykazane w wierszu 03, 08, 10.

OBJAŚNIENIA DO FORMULARZA Z-06 za 2023 r.

Dział 1. Zatrudnienie i wynagrodzenia

W rubryce 1 wykazuje się przeciętną liczbę zatrudnionych, **po przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty**, (z jednym znakiem po przecinku), tj.:

1) osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania, w tym również:

- osoby zatrudnione przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych, finansowanych z Funduszu Pracy,
- osoby młodociane pracujące na podstawie umowy o pracę, a nie w celu przygotowania zawodowego,
- osoby przebywające za granicą na podstawie delegacji służbowej;

2) osoby pracujące w zakładach pracy w formie zorganizowanych grup roboczych, tj. uczestników OHP (z wyjątkiem odbywających naukę zawodu), skazanych.

W zatrudnieniu należy **uwzględnić** cudzoziemców wykonujących pracę w Polsce zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, z późn. zm.).

Przeciętne zatrudnienie należy obliczać jako sumę przeciętnego zatrudnienia w poszczególnych miesiącach podzieloną przez 12 (bez względu na to, czy zakład funkcjonował przez cały rok, czy nie). Metodę obliczania przeciętnego zatrudnienia w miesiącu należy dostosować do sytuacji kadrowej w jednostce.

W przypadku dużej płynności kadr lub natężenia zjawiska udzielania urlopów bezpłatnych należy stosować **metodę średniej arytmetycznej** ze stanów dziennych w miesiącu. Osób przebywających na urloпах bezpłatnych, wychowawczych, opiekuńczych oraz osób otrzymujących zasiłki chorobowe, macierzyńskie, ojcowskie, rodzicielskie i opiekuńcze nie należy liczyć do stanów dziennych w czasie trwania tych nieobecności z wyjątkiem osób, które łączą dodatkowy urlop macierzyński lub urlop rodzicielski z pracą w niepełnym wymiarze u pracodawcy udzielającego tego urlopu.

Przy stabilnej sytuacji kadrowej przeciętne zatrudnienie w miesiącu można obliczyć **metodą uproszczoną**, tj. na podstawie sumy dwóch stanów dziennych (w pierwszym i ostatnim dniu miesiąca) podzielonej przez dwa, lub **metodą średniej chronologicznej**, obliczanej na podstawie sumy połowy stanu dziennego w pierwszym i ostatnim dniu miesiąca oraz stanu zatrudnienia w 15 dniu miesiąca podzielonej przez dwa. Przy zastosowaniu tych metod w czasie trwania tych nieobecności (w stanach dziennych przyjmowanych do obliczeń) **nie należy ujmować** osób, które powyżej 14 dni nieprzerwanie w danym miesiącu przebywały na urloпах bezpłatnych, wychowawczych, otrzymywały zasiłki chorobowe, macierzyńskie, rodzicielskie i opiekuńcze z wyjątkiem osób, które łączą dodatkowy urlop macierzyński lub urlop rodzicielski z pracą w niepełnym wymiarze u pracodawcy udzielającego tego urlopu.

Natomiast przy stosowaniu każdej z ww. metod obliczeń, osoby korzystające ze zwolnienia od pracy w wymiarze **2 dni albo 16 godzin** z powodu działania siły wyższej w pilnych sprawach rodzinnych spowodowanych chorobą lub wypadkiem, należy zaliczyć do przeciętnego zatrudnienia.

Przykłady obliczania przeciętnej liczby zatrudnionych umieszczone są na stronie:
http://form.stat.gov.pl/formularze/2024/objasnienia/Metoda_wyliczania_przecietnego_zatrudnienia.pdf/

Przeliczenia osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty dokonuje się według liczby godzin pracy ustalonych w umowie o pracę w stosunku do obowiązującej normy.

W rubryce 1 wierszu 1 należy podać przeciętne zatrudnienie

ogółem **bez** osób (uczniów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, osób wykonujących pracę nakładczą, agentów, osób pracujących na umowę zlecenie lub umowę o dzieło oraz zatrudnionych poza granicami kraju. W dziale tym nie wykazuje się również pracowników obcych tj. niebędących w okresie sprawozdawczym pracownikami jednostki, a otrzymujących wynagrodzenie wynikające z wcześniejszego stosunku pracy z jednostką sprawozdawczą np. byli pracownicy.

W rubryce 2 wykorzystując szczegółowy załącznik do objaśnień do sprawozdawczości z zatrudnienia i wynagrodzeń „**Zakres składników wynagrodzeń w gospodarce narodowej obowiązujący od 1 stycznia 2000 r.**”, podaje się wynagrodzenia osobowe brutto (za rok 2023 zatrudnionych wykazanych w wierszu 1 rubryce 1) niezależnie od źródeł finansowania wypłat, tj. zarówno ze środków własnych, jak i refundowanych, np. z Funduszu Pracy, Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, łącznie z wypłatami z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowymi wynagrodzeniami rocznymi dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

W wierszu 1 rubryce 2 należy wykazać również honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników wynikające z umowy o pracę. **Uwzględnia się** również tę część wynagrodzeń, jaką zatrudnieni otrzymują w walutach obcych, przeliczoną na złote według obowiązującego kursu kupna waluty przez NBP w dniu wypłaty.

Do wynagrodzeń wykazanych za dany okres sprawozdawczy **wlicza się** należności za prace wykonane lub zakończone w tym okresie oraz za prace wykonane w ubiegłych okresach, rozliczone do terminu zamykającego dany okres sprawozdawczy. **Za termin zamykający okres sprawozdawczy uważa się obowiązujący termin sporządzenia sprawozdania na formularzu Z-06.** Należności rozliczone po tym terminie wlicza się do wynagrodzeń za następny rok sprawozdawczy.

Ryczałt wypłacony przez pracodawcę, odpowiadający przewidywanym kosztom ponoszonym przez pracownika w związku z wykonywaniem **pracy zdalnej nie jest zaliczany do wynagrodzeń brutto.**

Dane dotyczące wynagrodzeń **podaje się** w ujęciu brutto, **bez** potrąceń obowiązkowych składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe opłacanych przez ubezpieczonych oraz zaliczek z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych.

W wierszu 3 rubryce 2 należy wykazać tylko wynagrodzenia wypłacone w złotych, bez uwzględniania wynagrodzeń wypłacanych w walutach obcych pracownikom zatrudnionym poza granicami kraju na rzecz jednostki sprawozdawczej.

Dział 2. Składniki wynagrodzeń brutto

W wierszu 1 należy ująć:

- 1) wynagrodzenia wynikające z umowy o pracę (bez wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych pracowników jednostek sfery budżetowej;
- 2) wynagrodzenia osób wykonujących pracę nakładczą;
- 3) wynagrodzenia osób zatrudnionych poza granicami kraju.

W wierszu 2 należy podać, wyodrębnione z wiersza 1, wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych zatrudnionych ogółem, które obejmują:

- 1) wynagrodzenia wynikające z podstawowych zasad wynagradzania (stawek godzinowych, miesięcznych, akordowych, prowizyjnych) łącznie z dopłatami, dodatkami i innymi wypłatami z tytułu pracy przewidzianymi w układach

zbiorowych pracy lub innych przepisach o wynagrodzeniach;

2) zryczałtowane wynagrodzenia za wykonywanie czynności wchodzących w zakres obowiązków objętych umową o pracę w czasie przekraczającym obowiązującą normę czasu pracy.

Do wynagrodzeń za godziny nadliczbowe **nie należy zaliczać** wynagrodzeń wypłaconych pracownikom na podstawie odrębnej umowy o pracę, tj. dodatkowego zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy.

W wierszu 5 należy wykazać wypłaty z tytułu **udziału w zysku**, które obejmują wypłaty dla pracowników z funduszu nagród, tworzonego na podstawie odrębnych przepisów w przedsiębiorstwach państwowych i innych jednostkach gospodarczych z zysku po opodatkowaniu. Wypłaty z tytułu udziału w nadwyżce bilansowej obejmują premie i nagrody dla członków spółdzielni będących pracownikami i pracowników spółdzielni, a w spółdzielniach pracy - także wypłaty dla członków z tytułu wkładu pracy.

Nie należy wykazywać wypłat dla pracowników z funduszu nagród tworzonego z osobowego funduszu płac - wypłaty te należy ująć w wierszu 1.

W wierszu 7 należy wykazać dodatkowe wynagrodzenia roczne wyłącznie dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

Wynagrodzenia pracowników obcych (wiersz 04, 06 i 08) dotyczą osób, które nie są ujęte w przeciętnym zatrudnieniu (dział 1), a wypłacono im wynagrodzenia wynikające z zatrudnienia w poprzednim okresie sprawozdawczym w jednostce sprawozdawczej (byli pracownicy).

Dział 2a. Osoby z którymi została zawarta umowa o praktykę absolwencką w okresie od 1 I do 31 XII

W rubryce 1 należy wykazać osoby, z którymi zawarto **umowę o praktykę absolwencką** płatną lub nieodpłatną. Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz.U. z 2018 r. poz. 1244, z późn. zm.) na praktykę może być przyjmowana osoba, która ukończyła co najmniej gimnazjum lub ośmioletnią szkołę podstawową i w dniu rozpoczęcia praktyki nie ukończyła 30. roku życia. Praktykę odbywa się na podstawie pisemnej umowy o praktykę absolwencką, zawieranej pomiędzy **praktykantem a podmiotem przyjmującym na praktykę** na okres nie dłuższy niż **3 miesiące**. **Nie należy wykazywać** m.in. osób (uczniów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego oraz osób odbywających praktykę studencką.

Dział 3. Czas pracy

W dziale 3 należy podać roczny czas pracy zatrudnionych uwzględnionych w przeciętnym zatrudnieniu (w dziale 1 wierszu 1 rubryce 1).

W wierszu 1 należy podać czas pracy faktycznie przepracowany, tj. sumę godzin przepracowanych w godzinach normalnych i nadliczbowych. Czas przepracowany w **godzinach normalnych** jest to czas przepracowany w obowiązującym daną grupę pracowników wymiarze czasu pracy (w tym także na delegacji służbowej).

W wierszu 2 należy podać czas przepracowany w **godzinach nadliczbowych**, tj. czas przepracowany ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy. Dla potrzeb badania godziny dyżurów zakładowych i godziny pracy w pomocy doraźnej pracowników służby zdrowia oraz godziny ponadwymiarowe nauczycieli należy potraktować jako godziny nadliczbowe.

W wierszu tym wykazujemy tylko nadgodziny opłacone z wynagrodzenia osobowego.

W wierszu 3 należy wykazać czas nieprzepracowany ogółem dla zatrudnionych uwzględnionych w przeciętnym zatrudnieniu w dziale 1 wierszu 1 rubryce 1, tj. tę część

normatywnego czasu pracy, w ciągu której zatrudniony był nieobecny w pracy lub nie przystąpił do niej.

Do godzin nieprzepracowanych należy zaliczyć czas nieobecności wynikających z:

- urlopów wypoczynkowych, okolicznościowych, profilaktycznych, opiekuńczych, urlopów zdrowotnych nauczycieli, a także ze zwolnień z powodów osobistych i rodzinnych, przestoju płatnych, strajków, zwolnień w celach szkoleniowych, zwolnień do prac społecznych, zwolnień od pracy w wymiarze 2 dni albo 16 godzin, z powodu działania siły wyższej w pilnych sprawach rodzinnych spowodowanych chorobą lub wypadkiem, pozostałych zwolnień i nieobecności usprawiedliwionych oraz nieobecności nieusprawiedliwionych;

- zwolnień lekarskich opłaconych przez zakład pracy **do 33 dni** dla osób w wieku do 49 lat lub **do 14 dni** – dla osób, które ukończyły 50 lat.

Przy obliczaniu czasu nieprzepracowanego osób przebywających na **zasilkach chorobowych, macierzyńskich, ojcowskich, rodzicielskich i opiekuńczych, urlopach bezpłatnych i wychowawczych** należy stosować **jednolite zasady** z przyjętymi przy wyliczaniu przeciętnej liczby zatrudnionych uwzględnionych w dziale 1 wierszu 1 rubryce 1.

Do godzin nieprzepracowanych **nie zalicza się** urlopów rehabilitacyjnych, tj. okresu niezbędnego do przywrócenia zdolności do pracy pracownika, który otrzymuje świadczenie rehabilitacyjne.

Czas pracy osób, które **łączą dodatkowy urlop macierzyński lub rodzicielski z wykonywaniem pracy** u pracodawcy udzielającego tego urlopu w wymiarze nie wyższym niż połowa etatu należy wykazać:

- w czasie faktycznie przepracowanym w wymiarze, w jakim pracownik był zatrudniony w tym okresie,
- w czasie nieprzepracowanym łączną liczbę godzin nieprzepracowanych, w odniesieniu do wymiaru w jakim pracownik był zatrudniony w tym okresie.

Okres ferii zimowych i letnich należy traktować jako urlop wypoczynkowy (zgodnie z Kartą Nauczyciela). Przerwy świąteczne i inne dni wolne dla nauczycieli zaliczamy do czasu nieprzepracowanego.

Dla celów sprawozdawczych należy przyjąć, iż tygodniowy pełny wymiar czasu pracy wynosi dla:

- a) nauczyciela szkoły – tzw. pensum (zgodnie z Kartą Nauczyciela odpowiednia tygodniowa liczba godzin obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych), np. 18 godzin,
- b) dyrektora i jego zastępców (dla wszystkich typów szkół) - 40 godzin.

Nauczyciela akademickiego obowiązuje system zadaniowego czasu pracy.

W wierszu 4 należy wykazać wyłącznie czas nieprzepracowany opłacony przez zakład pracy (m.in. urlopy wypoczynkowe, okolicznościowe, zwolnienia lekarskie opłacone przez pracodawcę).

Przykład wyliczenia czasu pracy faktycznie przepracowanego dla 1 pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu, np. gdy dzienna norma czasu pracy wynosi 8 godzin (8 h) i jeżeli pracownik przepracował cały rok.

Obliczenie rocznej normy czasu pracy

Tygodniowa norma czasu pracy = 8h x 5 dni = 40h

Roczna norma czasu pracy = 40h x 50 tygodni w 2023 roku lub 8h x 250 dni roboczych = 2000 godzin roboczych.

Obliczenie czasu pracy faktycznie przepracowanego ogółem (wiersz 1 dział 3)

Roczna norma czasu pracy minus liczba godzin nieprzepracowanych (wiersz 3 dział 3) plus liczba godzin nadliczbowych (wiersz 2 dział 3).

Dział 4. Pracujący – stan w dniu 31 XII

W wierszu 01 należy podać wszystkich pracujących w jednostce, bez względu na to, czy osoby te pracują w innych jednostkach sprawozdawczych (nie należy zaliczać osób, z którymi zawarto umowę zlecenia i umowy o dzieło oraz osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego).

W wierszu 02 wykazuje się pracujących w dniu 31 XII, dla których jednostka sprawozdawcza jest **głównym** miejscem pracy.

Pojęcie „**główne miejsce pracy**” stosowane jest w statystyce w celu obliczania liczby osób pracujących, przyjmując zasadę jednorazowego ujmowania osób pracujących w kilku miejscach pracy, tzn. osoby zatrudnione w dwóch lub więcej miejscach pracy powinny oświadczyć, które miejsce pracy uważają za główne, przyjmując za kryterium np. wymiar godzin pracy, kwotę wynagrodzenia.

Do pracujących zalicza się:

- 1) **osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy**, (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub stosunku służbowego) łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo;
- 2) **pracodawców i pracujących na własny rachunek**:
 - a) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce),
 - b) osoby pracujące na własny rachunek;
- 3) **agentów** pracujących na podstawie umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 4) osoby wykonujące **pracę nakładczą**;
- 5) **członków spółdzielni produkcji rolniczej**, tj. członków RSP oraz powstałych na ich bazie spółdzielni o innym profilu produkcyjnym, w odniesieniu do których funkcjonuje prawo spółdzielcze, a także członków spółdzielni kółek rolniczych.
- 6) osoby wykonujące pracę w Polsce, a także za granicą na rzecz jednostek, w których zostały zatrudnione, niezależnie od czasu trwania tego zatrudnienia (np. przy realizacji usług eksportowych, jako pracownicy polskich przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów centralnych, polskich przedstawicielstw przy ONZ oraz innych misji, a także osoby skierowane za granicę w celach szkoleniowych i badawczych);
- 7) osoby otrzymujące zasiłki chorobowe, macierzyńskie, ojcowskie, rodzicielskie i opiekuńcze, a także nauczycieli przebywających na urloпах zdrowotnych lub „będących czasowo w stanie nieczynnym”;
- 8) osoby skazane (więźniów) pracujące na podstawie zbiorowych umów o pracę.

W wierszu 02 nie powinni być ujmowani księża pracujący w szkole czy innej placówce oświatowej, ponieważ liczeni są z innego źródła. Powinni być natomiast ujęci w wierszu 01.

Nie należy natomiast zaliczać do pracujących osób skreślonych czasowo z ewidencji, z którymi nie rozwiązano umowy o pracę, oraz innych, między innymi osób:

- korzystających z urloпów bezpłatnych w wymiarze powyżej 3 miesięcy (nieprzerwanie),
- korzystających z urloпów wychowawczych w wymiarze powyżej 3 miesięcy (nieprzerwanie),
- przebywających na świadczeniach rehabilitacyjnych,
- osób pracujących na umowę zlecenia lub umowę o dzieło,
- osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego,
- pracowników udostępnianych (zatrudnionych) przez agencję pracy tymczasowej,
- pracowników zatrudnionych na kontraktach, których umowa nie ma charakteru umowy o pracę.

Pełnozatrudnieni (wiersz 03) to osoby, które pracują w pełnym wymiarze godzin pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy.

Niepełnozatrudnieni (wiersz 05) są to pracownicy, którzy, zgodnie z umową o pracę, pracują stale w niepełnym wymiarze

czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy.

W wierszach 04 i 06 należy wykazać pracowników, z którymi zawarto umowy okresowe, w tym:

- w celu zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy,
- w celu wykonywania pracy o charakterze dorywczym lub sezonowym,
- na okres próbny.

Właściciele i współwłaściciele (wiersz 07) to osoby wykonujące pracę na własny rachunek, tj. prowadzące działalność gospodarczą. W wierszu tym należy uwzględnić również członków rodziny pomagających w prowadzeniu rodzinnej działalności.

W wierszu 08 należy wykazać osoby, z którymi zawarto umowy o **pracę nakładczą**, niezależnie od tego, czy podjęły one pracę w okresie sprawozdawczym, czy nie podjęły z powodu: zwolnienia lekarskiego, urloпу wypoczynkowego, urloпу macierzyńskiego, przejściowego braku surowca, sezonowych prac polowych lub innych uzasadnionych przyczyn.

Agenci (wiersz 09) to osoby, z którymi jednostka sprawozdawcza zawarła umowę agencyjną, umowę na warunkach zlecenia o prowadzeniu placówek handlowych, usługowych lub o wykonywaniu zleconych czynności oraz pomagający członkowie ich rodzin i osoby zatrudnione przez agentów.

Do agentów **nie zalicza się** osób, które prowadzą własną działalność gospodarczą.

W wierszu 10 wykazują swoich członków rolnicze spółdzielnie produkcyjne oraz powstałe na ich bazie spółdzielnie o innym profilu produkcyjnym, w odniesieniu do których funkcjonuje prawo spółdzielcze, a także spółdzielnie kółek rolniczych.

W wierszu 11 jednostka wykazuje pracowników zgodnie z ewidencją, tj. niezależnie od nieobecności w pracy w danym dniu (z powodu np. urloпу, zwolnienia lekarskiego, delegacji służbowej). Należy tu podać liczbę osób, dla których **praca nocna** wynika z obowiązującego rozkładu czasu pracy w zakładzie, a nie jest świadczona incydentalnie (zastępstwo).

W wierszu 12 należy wykazać osoby, w stosunku do których orzeczono **niepełnosprawność** na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, z późn. zm.).

W wierszu 13 należy wykazać **cudzoziemców** wykonujących pracę w Polsce, tj. zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W wierszu 14 należy wykazać osoby, które będąc pracownikami, jednocześnie pobierają świadczenia emerytalne lub rentowe. Nie wykazujemy osób, które zawiesiły emeryturę.

W wierszu 15 należy wykazać pracowników, którzy zgodnie z obowiązującą w dniu 31 XII ewidencją mieli uzgodnione z pracodawcą wykonywanie **pracy zdalnej całkowicie** lub **częściowo** lub wykonywali ją na polecenie pracodawcy (niezależnie od tego czy świadczyli ją 31 XII czy np. przebywali na urlopie). **Nie należy wykazywać** pracowników wykonujących pracę **zdalną okazjonalnie**. Praca zdalna polega na wykonywaniu pracy w miejscu wskazanym przez pracownika i każdorazowo uzgodnionym z pracodawcą, w tym pod adresem zamieszkania pracownika, w szczególności z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Wiersze 18, 19, 20, 21 dotyczą liczby osób, a nie liczby zawartych umów. Jeśli w okresie od 1I do 31XII zostało zawartych kilka umów zleceń lub umów o dzieło z tą samą osobą, osoby te wykazywane są tylko raz.

Dział 5. Przyjęcia do pracy i zwolnienia z pracy pracowników pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy

W danych dotyczących ruchu zatrudnionych nie należy ujmować tzw. ruchu wewnętrznego pracowników. Przyjęcia (zwolnienia) do

pracy dotyczą wszystkich pracowników **pełnozatrudnionych**, z którymi w okresie sprawozdawczym zostały zawarte (rozwiązane) umowy o pracę.

Pracownicy powracający do pracy z urlopów wychowawczych bądź bezpłatnych trwających powyżej 3 miesięcy są traktowani w rozliczeniu bilansowym ruchu zatrudnionych jako przyjęci do pracy. W podobny sposób traktowane są pozostałe osoby powracające do pracy po okresie nieobecności w wyniku zawieszenia renty i emerytury, osoby skreślane przejściowo z ewidencji czyli osoby powracające ze świadczeń rehabilitacyjnych, po odbyciu kary pozbawienia wolności (powyżej 3 miesięcy).

W wierszu 03 powinny być uwzględnione wszystkie osoby, dla których praca w jednostce sprawozdawczej jest **pierwszą pracą zawodową**.

Za absolwentów podejmujących pracę po raz pierwszy (wiersze od 04 do 07) należy uznać osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia szkoły, a praca w jednostce sprawozdawczej jest ich pierwszą pracą zawodową podjętą w okresie 12 miesięcy od ukończenia nauki, a także te osoby, które po ukończeniu w jednostce sprawozdawczej nauki zawodu otrzymały zaświadczenie o odbytej nauce.

Dział 6. Pracujący w miastach i gminach w głównym miejscu pracy według faktycznego miejsca pracy - stan w dniu 31 XII

Dane w wierszu „Ogółem” powinny być zgodne z danymi w dziale 4 wiersz 02 oraz z sumą wierszy od wiersza 02 do n wierszy, wypełnionych poniżej wiersza „Ogółem”.

W dziale 6 należy wykazać osoby według faktycznego miejsca pracy, pracujące w poszczególnych miastach (dzielnicach, delegaturach) oraz gminach niezależnie od tego, w jakim województwie zlokalizowany jest pracodawca (jednostka zatrudniająca). Osoby, które wykonują **pracę zdalną częściowo** należy **wykazać w miejscu zatrudnienia**. Dane należy porównać z danymi wykazanymi w roku ubiegłym.

W przypadku prowadzenia różnorodnej działalności należy również podzielić ją według poszczególnych jej rodzajów, np. na związaną z wytwarzaniem wyrobów, świadczeniem usług budowlanych, transportowych, handlowych i innych.

Nie należy wydzielać działalności ściśle związanych z funkcjonowaniem jednostki, np. księgowość, sprzątanie itp.